

Szín

A MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET LAPJA

5/1

TARTALOM

Editorial 1

In memoriam Stuíber Zsuzsa 1

Közművelődési jelenségek és jelentések

Lipp Márta: Az ÁMK 2

Arcképek

Beszprémi Katalin 7

Kerekes László 9

Kárpát-medencei kulturális műhelyek

Csángó sorskérdések V. „A gúnyánkról isz teccődik, magyarok vagyunk...” 12

Prímások találkozója, Csíkszereda, 1999. december 4-5. 12

A IV. Vicei Fesztivál 13

A kisebbségben élő magyarság kulturális eseményeiről: *Romhányi András*.

Természet – tudomány – ember

A szellemi környezet szennyesei – Beszélgetés Gazda Istvánnal 14

Szabó Attila: A Föld az emberrel és nélküle 16

Varga Adrienne: A nemzeti parkokról – tárgyilagosan 18

Pordány Sarolta: Közművelődési intézmények ünnepeltek Szolnokon, Budapesten és Berlinben 19

Könyvkritika – Könyvajánlás

Horváth Attila: Turizmus a kultúrában – kultúra a turizmusban

Hargitai Mária könyvkritikája 21

Dr. Pap István könyvajánlása 22

Hargitai Mária válogatása a Magyar Művelődési Intézet szakkönyvtárának új könyveiből 23

Felhívás

A SZÍN a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelenik meg
SZÍN 5/1 – 2000. február

SZÍN – országos közművelődési folyóirat. Megjelenik kéthavonta. A Magyar Művelődési Intézet lapja.
Szerkesztő bizottság: Bóka Mária (Székesfehérvár), Gyulai Lajos (Miskolc), Jagasics Béla (Zalaegerszeg),
Kary József (Eger), Romhányi András (Magyar Művelődési Intézet), Szabados Péter (Kaposvár)

Főszerkesztő: MÁTYUS ALIZ

Kiadja a Magyar Művelődési Intézet. Felelős kiadó: FÖLDIÁK ANDRÁS

A szerkesztőség címe: 1011 Budapest, Corvin tér 8.

Postacím: 1251 Budapest, Pf. 101. Tel.: 201-5053; Fax: 201-5764

Megrendelhető a szerkesztőség címén.

Évi hat szám ára áfával: 607 Ft + postaköltség

Borítóterv: Szüts Eszter

E számunkat Stuíber Zsuzsa grafikusművész rajzaival illusztráltuk.

ISSN 1416-6925

EDITORIAL

Lapunkban eddig három megye mutatkozott be, s mindegyik más módon oldotta meg feladatát, másképp láttatta magát.

Döntő szempont abban, hogy melyik megye milyen anyagot készített el a Színek, az volt, hogy mi teszi jellegzetessé a megye közművelődését.

Így Heves megyében a népművészet az, ami dominál, Veszprém megye pedig azzal különböztette meg magát, hogy a közművelődéshez tartozó amatőr művészetek és a profi szinten gyakorolt művészet a megye művelődését alkotva egységet idékeltek.

Az, ahogyan a Baranya megyei anyag elkészült, egy külső szempont lényegivé válása: Pécsvárad a fókusz a bemutatásban. Ez azt is jelenti, hogy Pécsvárad közművelődésével, valamint azt is, hogy az általuk kiválasztott intézmények és műhelyek munkájával ismerkedhettünk meg.

A Színekben újabb megyék bemutatkozását készülünk lehetővé tenni.

Való igaz, hogy a megyék részéről ez nem kevés munkával járó vállalás, viszont a nyereség megéri, mert több területen is jelentkezik.

Így részint megmutatkozik rögtön abban, hogy a megye e munka elvégzése közben „kívülről” kell, hogy szemlélje magát (ennek minden előnyével), s többek között abban, hogy a megyei látkép, mint egy darab az ország közművelődéséből, ösztönöz az összehasonlítgatásra, tervek pontosabbá tételére és folyamatok észrevételére.

MÁTYUS ALIZ

IN MEMORIAM

STUIBER ZSUZSA

Ki ér fel előbb a csobánci hegyre?

Miközben verseny nincs. Csak baktató gyaloglás. A málfha súlyos, de jóleső. A hegytetőn a ház. Az itteni otthon. Kicsit középkori, egerekkel. Később döglött egerekkel, de ez már az utána.

A hegyre felfelé gomba, de még inkább számóca. Szerelmes számóca-szája volt.

Az egyedül-lét nem volt rászabott, lötyögött rajta, mint gyereken a kölcsön kapott nadrág. Ilyenkor úgy látta maga előtt a hegyre menőket, mint egy filmen. Sokszor volt kedve ehhez a képhez. Mint kedves filmekhez, amiktől nem válunk meg szívesen. Újra meg újra nézzük őket, most, tíz éve, először majdnem húsz. S nem biztos, hogy a húsz évvel korábbi találkozás volt vele a legemlékezetesebb.

A hegyre fel sokáig nem látszott a ház. Nem úgy volt, mint a hirtelen égbe törő hegyeken. Itt úgy kellett megoldogozni érte, hogy csak tudtuk, hogy ott lesz. S akkor ott volt, esővízfógóival, a nagy ciszternákkal.

Ki akart volna élni a hegyen öntözővíz nélkül? A krumpli a konyhára lehámozott héjból is kinőtt. Szép nagy termés volt a bokrok alatt. Konyha. Jóízű ételekkel. Készülő ebédekkel, illatokkal. A gyerek a ház előtt, ritkán a ház előtt, anyja lábánál inkább. Vagy az apja nyakában. Micsoda kirándulások!

Csobánci vár, a sárkány, a várpincében bújó sárkány, az égen röpdőső sárkány, a szerelmespárt tűzzel borító sárkány, egyfejű pár, kétlábú pár, szőlőtőkék, szőlőkarók, kordonos szőlő, egy kapaszkodás a fába, fába kapaszkodás, kapaszkodás nélkül.

Fényképek, mászunk felfelé a hegyre. Nézem, s bár a képet nem rá fókuszálták, jól látom Őt. Nem tévedtem abban, amit hittem.

Mindig csak annyit kellett cipelnie, amennyit épp elbírt.

MÁTYUS ALIZ

